

## **Merknader til forskrift om praktisk tjeneste (turnustjeneste) for lege ved loddrekning**

Merknadene til forskriften skal lyde:

### *Til § 2:*

*Andre ledd* bestemmer at de som har rettigheter etter denne forskriften likevel kan søke om tilsetting i turnusstilling etter arbeidslivets ordinære regler, slik dette er regulert i spesialistgodkjenningsforskriften. Dersom turnuslegen aksepterer en stilling utlyst etter spesialistgodkjenningsforskriftens bestemmelser, har turnuslegen ikke lenger rettigheter etter forskriften her. Turnuslegen vil i så fall ikke kunne melde seg på ny loddrekning.

### *Til § 3:*

Bokstav d: "Sykehus" omfatter også private sykehus som mottar driftstilskudd fra regionalt helseforetak. Bokstav g: Turnustilskuddet fastsettes hvert år i forbindelse med budsjettvedtak.

### *Til § 4:*

Det er kommunens ansvar å sørge for at turnuslegen får nødvendig erfaring og kjennskap til offentlig legearbeid. Med allmenntjenestelike offentlige legeoppgaver menes blant annet legetjenester i helsestasjon, skolehelsetjenesten, sykehjem og ved fengselsanstalter.

### *Til § 6:*

Ved forskriftens ikrafttredelse var fristene for påmelding 15. august for å telle som påmelding til turnusstart 15. februar året etter, og 15. februar for å telle som påmelding til turnusstart 15. august samme år.

Påmelding til praktisk tjeneste vil som regel skje før avsluttende eksamen er bestått. I de tilfeller påmelding er sendt og avsluttende eksamen ikke er bestått, må studenten umiddelbart underrette Helsedirektoratet.

### *Til § 7:*

Med "forventet turnusstart" i første ledd menes første mulige turnusstart etter bestått eksamen. Eksempelvis vil en student som avlegger eksamen i juni ha forventet turnusstart sommer/høst samme år.

Videre må også "forventet turnusstart" sees i forhold til hvor studenten/kandidaten har tatt utdanningen, da tidspunktet for eksamen i andre land kan avvike fra de tidspunkter som gjelder i Norge. Tilsvarende kan være tilfellet for kandidater med utenlandsk utdanning som har avlagt tilleggskurs i Norge for å få sin utenlandske eksamen anerkjent som jevngrad med norsk cand.med.-grad.

#### *Til § 8:*

Både etter § 7 og § 8 kan det gis utsettelse av praktisk tjeneste når det foreligger "særlige grunner". Dersom det gis samtykke til utsettelse av påmelding til praktisk tjeneste, jf. § 7 andre ledd, vil det sannsynligvis være begrunnet i et kjent og muligens planlagt forhold (for eksempel ønske om å drive forskning eller forventet fødselspermisjon). Ved vurderingen av om det foreligger særlige grunner til å utsette oppstart av eller avbryte allerede påbegynt praktisk tjeneste etter påmelding, jf. § 8, må det antas at situasjonen har oppstått etter at studenten/kandidaten har meldt seg på praktisk tjeneste og at det var vanskelig for studenten/kandidaten å forutse dette. Bestemmelsen kan for eksempel være aktuell dersom studenten/kandidaten etter påmelding blir enslig forsørger for barn under 12 år. Et annet eksempel på når bestemmelsen kan være aktuell, er i tilfeller der fødselspermisjon avvikles etter påmelding, enten før eller etter at den praktiske tjenesten er påbegynt.

På denne måten er studenter/kandidater som etter § 8 har blitt innvilget utsettelse av hele eller deler av turnustjenesten etter påmelding, sikret å velge turnusplass ved påfølgende trekning.

#### *Til § 9:*

Dersom Helsedirektoratet innvilger særplass til søker, vil det innebære at studenten/kandidaten får anvist turnusplass utenom den obligatoriske trekningen. Turnusstart vil imidlertid være i samsvar med de obligatoriske tidspunktene. "Særlig grunn" i bokstav d, kan for eksempel foreligge dersom ektefelle/registrert partner, samboer eller barn av studenten/kandidaten har en alvorlig sykdom som tilsier at vedkommende vanskelig kan flytte eller klare seg alene.

#### *Til § 11:*

Praktisk tjeneste for leger utføres i sykehus og kommune. I utgangspunktet er det turnussteder som ønsker det og hvor forholdene ligger til rette for det, som skal opprette turnusplass. I de tilfeller hvor frivillighet ikke gir tilstrekkelig antall plasser, kan Helsedirektoratet pålegge hhv. de regionale helseforetakene og kommunene å motta turnusleger.

Pålegg skal gis i så god tid som praktisk mulig. Dersom det fattes vedtak om pålegg skal bestemmelsene i forvaltningsloven gjelde. Dette innebærer blant annet at det

regionale helseforetak/kommunen skal ha fått anledning til å uttale seg før vedtak fattes. Pålegg kan gjelde for et halvt år eller på lengre sikt. I forbindelse med eventuelle pålegg til de enkelte kommune vil Helsedirektoratet innhente råd fra Fylkesmannen i det aktuelle fylket.

#### *Til § 12*

Bestemmelsen angir hovedprinsippene for valg av turnusplass. De praktiske sidene ved trekning og tildeling av turnusplasser følger av retningslinjer fastsatt av Helsedirektoratet.

#### *Til § 13:*

Turnusstedets plikter er nærmere beskrevet i IK-17/98 kapittel 4 (Målbeskrivelse for turnustjenesten for leger) og kapittel 5 (Gjennomføring av turnustjenesten for leger).

#### *Til § 14:*

Turnuslegen er å anse som midlertidig ansatt i henhold til arbeidsmiljøloven. Dette innebærer at turnuslegen og turnusstedet omfattes av gjeldende trygdellovgivning, arbeidslovgivning m.m.

#### *Til § 14a:*

For andre enn de som har norsk, dansk eller svensk som morsmål krever godkjenningsmyndighetene at norske språkkunnskaper dokumenteres ved påmelding til den loddtrekningsbaserte turnustjenesten. Det må da dokumenteres ett av følgende alternativer:

- Bestått norskeksamen trinn III ved norsk universitet eller høyskole med karakter B både muntlig og skriftlig.
- Bestått norsk språktest, høyere nivå (Bergenstesten) med minimum 500 poeng eller karakter bestått både muntlig og skriftlig.

I ny søknadsbasert ordning må arbeidsgiverne selv ta stilling til hva som skal regnes som tilstrekkelige norskkunnskaper for klinisk arbeid og pasientkontakt ved tilsetting av turnuslege. Det er viktig at tilstrekkelig muntlig og skriftlig kunnskap i norsk kan dokumenteres ved søknadstidspunktet. I tillegg vil intervju avklare om den enkelte søker faktisk har de praktiske språkferdighetene som er lagt til grunn. Uavhengig av oppnådd resultat på en språktest, bør arbeidsgiveren legge det opplevde språklige nivået til grunn i en ansettelsesprosess. Myndighetenes språkkrav er veiledende. Kommuner og helseforetak vil derfor stå fritt til å stille strengere krav til språktester og

språkforståelse. Enkelte helseforetak krever at turnusleger har kunnskaper i norsk språk tilsvarende europeisk standard CEFR C1 (Effective Operational Proficiency or advanced).

#### *Til § 16:*

I henhold til siste ledd skal Helsedirektoratet sørge for at turnuslegen tilbys samtale og nærmere oppfølging. I dette ligger at direktoratet kan hente bistand fra Fylkesmannen.

#### *Til § 18:*

Lønns- og driftsutgifter til turnuslegen i kommunen, er regulert i avtaleverket, jf. ASA 4310 punkt 11 (Rammeavtale (sentral kommuneavtale) mellom Kommunenes Sentralforbund og Den norske lægeforening om allmennlegepraksis i fastlegeordningen i kommunen).

#### *Til § 19:*

Det skal stilles bolig til disposisjon for turnuslegen både mens vedkommende utfører tjeneste i sykehus og i kommunen. Eventuelt krav til boligen mv. fastsettes ved forhandlinger mellom berørte parter organisasjoner.

For den praktiske tjenesten i kommunen er dette avtalt nærmere i § 11 i SFS 2305 (Sentral forbundsvis særavtale mellom Kommunenes Sentralforbund og Den norske lægeforening om vilkår for leger og turnusleger i kommunehelsetjenesten med arbeidsavtale, herunder leger i fastlegeordningen).

#### *Til § 20:*

Helsedirektoratet foretar en totalvurdering, og kan komme til at den praktiske tjenesten ikke godkjennes. Hvis for eksempel turnuslegen har hatt stort fravær, kan det være aktuelt å stille krav om delvis ny utførelse av tjenesten.

Etter *åttende ledd* skal praktisk tjeneste som tilsvarer norsk turnustjeneste gjennomført i andre EØS-land helt eller delvis godkjennes på lik linje med norsk turnustjeneste. Også i dag er det mulig å ta praktisk tjeneste i andre land. Et eksempel på dette er svensk AT-tjeneste. I ny turnusordning er ikke turnustjeneste lenger et vilkår for autorisasjon. Reelt sett er imidlertid turnustjeneste like mye et vilkår for LIS-stilling i tidligere og i ny ordning. En likebehandling av norsk turnustjeneste og tilsvarende tjeneste fra andre EØS-land vil videreføre realiteten i gjeldende rett og ivareta hensynet til de som har planlagt eller påbegynt praktisk tjeneste i andre EØS-land.

Helsedirektoratet v/Statens autorisasjonskontor vurderer hvem som oppfyller kravet om tre års veiledet tjeneste for å kunne virke som lege på folketrygdens regning. I den

sammenheng skal relevant praksis også fra andre EØS-land telle. Myndighetene kan derfor ta utgangspunkt i at det er attestert veiledet tjeneste i tråd med direktiv 2005/36 som kan regnes som tilsvarende norsk turnustjeneste.

For arbeidsgivere vil det være tilstrekkelig å undersøke om søkeren har godkjent turnustjeneste. Arbeidsgiveren vil imidlertid selv kunne ta stilling til hvilken praksis som er ønskelig for den enkelte stilling.

*Til § 22:*

Statens autorisasjonskontor for helsepersonell er fra 1. januar 2002 delegert myndighet til å fatte vedtak i henhold til forskriftens bestemmelser. Helsedirektoratet er klageinstans.

*Til § 23:*

I de tilfeller det gjøres gjør unntak fra vilkår i denne forskriften og fastsatte målbeskrivelse skal departementet påse at forsøket har begrenset varighet, at forsøksordningen evalueres i etterkant av forsøket og at forsøket ikke kommer i konflikt med de overordnede krav til turnustjenesten som regelverket setter.